

Ruth Rendell

Goede buren

A.W. Bruna Uitgevers B.V., Utrecht

Olwen was gin aan het kopen bij Wicked Wine. Van Rupert, de eigenaar, had ze begrepen dat *wicked* tegenwoordig hip of cool betekende, en niet slecht of boosaardig – net zoals *gay* in sommige kringen inmiddels steeds vaker gebruikt werd om iets slechts of smerigs aan te duiden. Het kon haar niet veel schelen, al vroeg ze zich wel hardop af waarom een winkel die bier, sterkedrank, Coca-Cola en sinaasappelsap verkocht, alleen wijn in zijn naam had staan. ‘Zo is het nou eenmaal,’ zei Rupert, alsof dat ook maar iets verklaarde.

Ze kocht drie flessen goedkope gin. Bombay Sapphire werd prijzig als je er zoveel van dronk als zij. Ze had geen bezwaar tegen wodka, maar dronk toch liever gin. Voor de afwisseling had ze weleens rum geprobeerd, maar dat was smerig als je het onverdund dronk, en sinaasappelsap kon ze niet verdragen, om over zwartebessensap nog maar te zwijgen.

‘Lukt het zo?’ vroeg Rupert, ‘of wilt u dat ik er nog een tasje omheen doe?’
 ‘Eigenlijk niet.’

‘Uw buurman, Stuart heet ie toch, zijn achternaam weet ik niet meer, heeft hier vanochtend champagne ingeslagen. “Feestje?” vroeg ik, en hij zei dat het een housewarmingparty was, ook al woont hij hier al maanden, en dat hij alle andere bewoners van Lichfield House zou uitnodigen.’

Olwen knikte maar zei niets. Buiten in Kenilworth Parade sneeuwde het, en het was geen natte sneeuw. Deze sneeuw bleef liggen en vormde langzaam een steeds dikkere laag. Met rubberen laarzen aan strompelde Olwen erdoorheen. De gemeente had één rijstrook schoongeveegd voor autoverkeer, waar het wegdek nu snel weer wit begon te worden, maar voor de voetgangers was volstaan met het strooien van wat mosterdkleurig zand op de met ijs overdekte, spekgladde stoep. Ze kwam langs de meubelwinkel, het pizzarestaurant, het postkantoor, en de zaak van meneer Ali op de hoek en liep Kenilworth Avenue in. Het grootste deel van de tijd was het hier zo saai en treurig als het alleen in een afgelegen Londense voorstad kan zijn, maar de dunne sneeuwsluier waarmee alles nu overdekt werd, toverde de straat om tot een fraaie kerstkaart. Kleine coniferen in de voortuin van het appartementencomplex priemden met hun

donkergroene toppen door de deken van sneeuw, en er druppelde water van de smeltende ijspegels.

Wankelend liep Olwen met haar tas vol flessen het bordes op. De schuifdeuren weken uiteen om haar te ontvangen. In de hal kwam ze Rose Preston-Jones met haar hondje McPhee tegen. Over het algemeen lieten andere mensen Olwen volstrekt onverschillig, en anders mocht ze hen niet. Rose wantrouwde ze bijna net zo erg als Michael Constantine. Rose was dan wel geen arts, maar met haar acupunctuur en haar belangstelling voor kruidengeneeskunde, haar ontslakkingskuren en haar aromatherapie kwam ze daar aardig in de buurt. Zulke mensen waren in staat om zich te bemoeien met haar drankgebruik.

‘Sneeuwt het nog?’ vroeg Rose.

‘Eigenlijk niet.’

Olwen was lang geleden al tot de ontdekking gekomen dat ‘Eigenlijk niet’ een antwoord was dat je zonder risico voor bijna elke vraag kon gebruiken – al moest je voor ‘Hoe maakt u het?’ met iets anders aankomen, en voor ‘Hebt u zaterdag iets te doen?’ zelfs met precies het tegenovergestelde. Niet dat de mensen haar vaak iets vroegen, want ze gaf duidelijk aan dat ze vrij onbenaderbaar was. Rose leek even naar de plastic tas te kijken, maar misschien was haar blik gewoon op de hond gericht, want toen ze weer opkeek, zei ze dat ze McPhee maar eens moest uitlaten.

De lift stond klaar, met de deuren open. Olwen was er net in gaan staan, toen Michael Constantine tussen de dichtschuivende deuren door stapte. Hij had van die benen die bij een fotomodel worden omschreven als ‘benen tot aan haar nek’, en omdat hij bijna twee meter lang was, nam hij heel lange passen. Hij was de beleefdste bewoner hier, en hij vroeg Olwen hoe ze het maakte.

‘Niet geweldig,’ zei Olwen, zonder te vragen hoe het met hém ging, en hoewel ze wist dat hij op de eerste verdieping woonde, drukte ze op de knop voor de tweede. Het was een eigenaardigheid van deze lift dat hij niet meer stopte op een lagere verdieping als je op de knop voor een hogere verdieping had gedrukt, en dus moest Michael eerst met haar mee naar de tweede. Hij hield zichzelf voor dat hij zich als arts moest gedragen, ook al was hij dat nog maar sinds kort.

‘Zorg dat u warm blijft,’ zei hij. ‘Pas goed op uzelf.’

Olwen haalde haar schouders op. Dat was een andere manier om je ergens zonder veel gedoe vanaf te maken. Zonder ook maar een woord te zeggen stapte ze de lift uit, net op het moment dat een van de meisjes het appartement uit kwam dat ze deelde met twee leeftijdgenootjes. Geen van drieën had ooit iets anders aan gehad dan een spijkerbroek met een T-shirt, een sweater of jurk vol ruches erboven. Een van hen was eigenlijk te zwaar, een was te mager en de derde zat daartussenin. Behalve een spijkerbroek droeg deze meid ook een rode gewatteerde jas, met daaronder zo te zien verschillende truitjes over elkaar. Olwen had

hun namen een paar keer te horen gekregen, maar was erin geslaagd om die alle drie weer te vergeten. Ze maakte de voordeur van nummer 6 open en zette de tas op het aanrecht.

De woonkamer was ingericht op comfort, niet op schoonheid. Geen boeken, geen planten, geen schilderijen of snuisterijen, geen gordijnen en geen klok. Eén wand werd in beslag genomen door een diepe, zachte, avondse sofa, met daarnaast een diepe, zachte en comfortabele leunstoel met een voetenbankje tegenover een grote flatscreen-tv. De luxaflex, die nu precies tot halverwege het venster hing, werd vanuit die positie slechts zelden opgetrokken of neergelaten, en door de onderste helft van het raam zag ze de stevige, van een koepeldak voorziene kerktoren van de door sir Robert Smirke gebouwde kerk en de boomtoppen van Kenilworth Green. En de sneeuw natuurlijk, die nu met grote, donzige vlokken neerdwarrelde. De slaapkamer was nog eenvoudiger ingericht, met niet meer dan een groot tweepersoonsbed en daartegenover een boekenplank met een rijtje boeken.

De keukenkastjes waren leeg, op één na. Het weinige eten dat er in huis was, lag in de koelkast. Het keukenkastje was heel wat minder vol dan aan het begin van de week. Olwen vulde haar voorraad aan door de drie nieuwe flessen op een plank te zetten, naast een volle fles en een halflege. Ze pakte die laatste van de plank en schonk bijna een derde van een groot glas vol. Het had geen zin om te wachten tot ze zat voordat ze begon te drinken – in Olwens huidige leven was er geen enkele reden om ook maar iets te doen waar ze geen zin in had – en dus dronk ze het glas voor de helft leeg, voordat ze het bijvulde en naar de sofa liep. Die was zo laag dat ze dicht bij de grond zat en geen tafeltje nodig had. Glas en fles werden naast de telefoon op de houten vloer gezet.

Ze hing op de bank, met haar voeten op een kussen, en zoals zo vaak dacht ze na over het feit dat ze zich op haar zestigste in de situatie bevond die ze al haar hele leven had nagestreefd. Na twee onbevredigende huwelijken, fulltime werk waar maar geen einde aan leek te komen, huizen die haar niet bevielen, stiefkinderen met wie ze niet overweg kon en stroeve, onvriendelijke relaties, gaf ze nu toe aan een behoefte die ze altijd al had gevoeld, maar om uiteenlopende redenen altijd in bedwang had gehouden. Ze dronk nu de onbepaalde hoeveelheden alcohol waar ze altijd al naar had verlangd. Ze was, veronderstelde ze zonder woede of spijt, zichzelf dood aan het drinken.

Het lijstje dat Stuart Font had gemaakt luidde: mw. Olwen Curtis, nr. 6; meisjes – namen onbekend, nr. 5; dokter Constantine en echtgenote, nr. 4; Marius achternaam onbekend, nr. 3; mw. Rose Preston-Jones, nr. 2; ik, nr. 1. Die laatste vermelding streepte hij door omdat hij zichzelf niet hoefde uit te nodigen voor zijn eigen housewarmingparty. De flat waarin hij in oktober zijn intrek had

genomen, was nog steeds nauwelijks ingericht, op drie spiegels na, plus een groot tweepersoonsbed in de slaapkamer en een driezitsbank in de woonkamer. Het zag er niet erg gezellig uit, maar Stuart had een meubelwinkel gezien in Kenilworth Parade die vanwege de kredietcrisis zijn prijzen flink had verlaagd. Voordat hij de hal in liep om de namen en flatnummers op de postvakjes te controleren, dacht hij eraan om zijn sleutel mee te nemen. Hij had twee keer zijn sleutel vergeten en had beide keren lang moeten zoeken naar de conciërge of huismeester, of hoe de man zichzelf ook mocht noemen.

De meisjes op nummer 5 bleken Noor Lateef, Molly Flint en Sophie Longwich te heten, en de man die alleen op nummer 3 woonde heette Marius Potter. Nu had Stuart van iedereen de juiste gegevens. Hij was vandaag nog niet buiten geweest en liep wat aarzelend het bordes op. Het sneeuwde nog steeds en de trottoirs, het gras, de daken en de geparkeerde auto's waren overdekt met een laagje sneeuw. Stuart merkte dat de schuifdeuren open bleven als hij op de eerste trede van het bordes ging staan, zodat er een bitterkoude windvlaag naar binnen waaide. Haastig stapte hij weer naar binnen en ging terug naar zijn eigen appartement, ging weer zitten, vulde de namen op zijn lijstje aan en vroeg zich af of hij de huismeester (meneer Scurlock), de Chinezen (Vietnamezen, Cambodjanen?) van hiertegenover, de al wat oudere man in het huis hiernaast, Rupert van Wicked Wine en zijn beste vrienden Jack en Martin ook zou uitnodigen. En Claudia. Als hij Claudia uitnodigde, zou hij dan ook haar man Freddy niet moeten uitnodigen, of zou dat gezien de huidige omstandigheden eigenlijk juist heel raar zijn?

Stuart zette de namen op zijn lijstje, liep naar de keuken en maakte een grote beker warme chocolademelk. Daar hield hij erg van. Het drong tot hem door, en dat was niet voor het eerst, dat hij weliswaar vijftientig was, maar dat hij toch in veel opzichten geen flauw idee had hoe het hoorde. Dat kwam doordat hij zijn hele leven bij zijn ouders had gewoond. Hij had drie jaar bedrijfskunde gestudeerd, maar aan een universiteit die vanuit zijn ouderlijk huis gemakkelijk met de metro te bereiken was. Het bedrijf waar hij na zijn afstuderen had gewerkt totdat hij zijn erfenis had gekregen en ontslag had genomen, was ook per metro bereikbaar geweest, want het lag op niet meer dan honderd meter van Liverpool Street Station. Hij was alleen maar van huis geweest op vakanties en wanneer hij zo nu en dan bij verschillende vriendinnetjes was blijven slapen.

Dat alles betekende dat mensen uitnodigen, drank inslaan, eten kopen, enig begrip ontwikkelen voor hoe je een huishouden draaiende hield, eraan denken om je sleutels bij je te steken, onderhandelen met wat zijn moeder leveranciers noemde, en het betalen van allerlei rekeningen voor hem volkomen nieuw was. Hij kon niet zeggen dat hij het onder de knie begon te krijgen, maar hij zou wel moeten. Sinds zijn komst hier had hij eigenlijk alleen maar wat rondgehangen

met Claudia. Warme chocolademelk maken zonder zijn handen te branden was al een kleine triomf. Hij bedacht hoe prettig het zou zijn als hij zijn moeder hier in huis had, maar dan wel een andere moeder, een die als het ware was aangepast aan zijn behoeften; een moeder die net zo bewonderenswaardig was als huishoudster, kokkin en wasvrouw als die van hem, maar dan wel een heel stuk stiller, zodat ze alleen maar zo nu en dan ja of nee zei, en in staat was om zich zonder ook maar een woord of een blik uit de voeten te maken als Claudia langskwam. Het zou een moeder moeten zijn die zijn muziek niet hoorde en onzichtbaar was voor zijn vrienden, een moeder die nooit kritiek had of liever nog, die de aspecten van zijn gedrag die haar goedkeuring niet verdroegen niet eens opmerkte. Maar zo iemand zou zijn moeder niet meer zijn.

Terwijl hij dat zo zat te denken en de laatste slok van zijn chocolademelk nam, belde ze. ‘Hoe gaat het met je, jongen? Prettig weekend gehad?’

Stuart zei dat het wel oké was geweest. In werkelijkheid had hij een fantastisch weekend achter de rug, want hij had het grootste deel van de zaterdag en een deel van de zondagmiddag met Claudia in bed gelegen. Maar daar kon hij beslist niets van laten doorschemeren.

‘Ik zat te denken.’

Hij vond het altijd vreselijk vervelend als zijn moeder dat zei. Dat was iets nieuws van haar, een gewoonte die ze na zijn vertrek had ontwikkeld, en het leidde steevast tot nariigheid.

‘Ik zat te denken dat je nu misschien toch echt beter een baan kunt zoeken, vind je ook niet? Toen je het geld van tante Helen erfde, zei je dat je een sabbatical zou nemen, maar mensen nemen een sabbatical als ze van de middelbare school af zijn en nog moeten gaan studeren. Ik vroeg me af of je dat wel wist.’ Ze sprak alsof ze een wereldschokkende ontdekking had gedaan. ‘Papa begint zich erg ongerust te maken,’ voegde ze er nog aan toe.

‘Heeft hij ook al zitten denken?’

‘Alsjeblieft, doe nou niet zo sarcastisch, Stuart. We willen alleen maar dat het goed met je gaat.’

‘Ik heb geen tijd om een baan te zoeken,’ zei hij. ‘Ik moet meubels kopen en ik heb maar de helft van de erfenis aan dit huis uitgegeven. Ik heb nog geld genoeg.’ Zijn moeder lachte. Het geluid dat ze maakte leek meer een reeks korte puffes dan echt lachen. ‘Niemand heeft tegenwoordig nog geld genoeg, jongen. Niet met deze economische recessie, of hoe het ook mag heten. Niemand. Natuurlijk moest jij zo nodig een flat kopen zodra je die erfenis kreeg. Papa heeft het altijd een vergissing gevonden. Ik weet niet hoe vaak hij al niet tegen me heeft gezegd dat je nog even had moeten wachten; “De huizenprijzen dalen zo snel dat hij dat huis binnenkort voor de helft had kunnen krijgen van wat hij er nu voor heeft neergeteld. Hij had gewoon nog even moeten wachten.”’

Stuart bedacht dat hij zijn moeder onder geen beding bij zich in huis zou willen hebben, hoe vaak ze ook de was deed, opruimde en kookte, want een ingrijpende karakterverandering was ondenkbaar. Hij hield de hoorn een eind van zich af, maar toen ze drie keer ‘Stuart, ben je daar?’ had gezegd, bracht hij die weer naar zijn oor toe en zei, niet naar waarheid, dat er werd aangebeld en dat hij moest opendoen. Hij had de verbinding nog maar nauwelijks verbroken toen zijn mobieltje, dat aan de andere kant van de kamer op de vloer lag, ‘Nessun dorma’ begon te spelen. Claudia. Ze belde hem altijd op zijn mobieltje. Dat was intiemer dan een vaste verbinding, zei ze.

‘Zal ik vanmiddag langskomen?’

‘Ja, graag,’ zei Stuart.

‘Ik dacht wel dat je dat zou zeggen. Ik krijg toch wel een sleutel van je, hè? Ik heb Freddy gezegd dat ik Russische les neem. Russisch is heel moeilijk en het gaat jaren duren voordat ik het onder de knie heb.’

‘Wat zullen we doen als je hier bent?’ vroeg Stuart, die heel goed wist dat die vraag hem een lange beschrijving vol opwindende details zou opleveren. En zo ging het ook. Hij ging op de bank zitten, legde zijn voeten op de kussens en hoorde het in vervoering aan. Buiten bleef het sneeuwen. De grote, donzige vlokken dwarrelden als zwanendons door de lucht.

Meneer en mevrouw Constantine hadden laat geluncht, zo laat dat ze de enige klanten waren in restaurant Sun Yu Tsen, dat tussen Wicked Wine en de kapper in zat.

‘Ik moet nog wat foto’s maken voor het licht weg is,’ zei Katie en ze viste haar camera uit haar tasje. ‘We zouden een eindje kunnen lopen. We nemen eigenlijk nauwelijks lichaamsbeweging.’

Ze vond de sneeuw betoverend en huppelde over de stoep, terwijl ze zo nu en dan een handje sneeuw oprapte. Michael vroeg zich af of hij iets over sneeuw zou kunnen schrijven voor zijn column, iets over de kristallen die allemaal een ander patroon hadden, of misschien moest hij de lezers maar eens uit de waan helpen dat het zo koud kon worden dat er geen sneeuw meer kon vallen. Maar tegen de tijd dat zijn stukje verscheen, zou het spul waarschijnlijk alweer gesmolten zijn.

‘Zullen we een sneeuwpop maken, Michael? Als we terug zijn, kunnen we dan een sneeuwpop maken in de voortuin? Dat zullen ze toch niet erg vinden?’

‘Wie zou daar nou bezwaar tegen hebben?’

‘Ik heb foto’s van sneeuwpoppen gezien. Ik wil er zelf ook een.’

‘Het dooit, weet je. Morgen is het allemaal weer weg.’

‘Dan kan ik maar beter snel wat foto’s maken.’

Hun lichaamsbeweging bestond uit een eindje door de straat, de rotonde over,

door Chester Grove, en dan vandaaruit naar huis langs Kenilworth Parade, waar ze net geluncht hadden. Katie bleef zo nu en dan staan om een foto te maken van kinderen die sneeuwballen gooiden, een hond die door de sneeuw rolde, een kind met een sleetje. Thuis in Lichfield House wees ze Michael op de huizen tegenover hen; alle daken waren bedekt met sneeuw, op de twee middelste na. ‘Raar hè? Ik maak er nog even een foto van en dan moesten we maar eens naar binnen gaan, vind je niet? Het wordt zo donker.’

In de gang kwamen ze de drie meisjes van nummer 5 tegen. Molly Flint en de magere Noor Lateef huiverden in hun halfdoorzichtige bloesjes en gescheurde jeans. Sophie Longwich droeg een gewatteerde jas en een wollen muts, en had het daarin duidelijk heel wat warmer.

‘Ik ben gewoon bevroren,’ zei Molly. ‘Volgens mij heb ik longontsteking.’ ‘Nee, hoor,’ zei Michael, de medicus. ‘Je krijgt geen longontsteking door de deur uit te gaan terwijl je gekleed bent alsof het hoogzomer is. Dat is ouwewijvenpraat.’ Misschien moest hij daar ook maar eens over schrijven.

Noor was terug gelopen naar de schuifdeuren en keek naar buiten. ‘Het is weer gaan sneeuwen.’

‘Dat dak raakt nu wel bedekt,’ zei Michael tegen Katie en hij drukte op de liftknop. Terwijl ze stonden te wachten zeiden Noor en Sophie tegen Molly dat als ze nog dikker werd, ze niet meer samen met de anderen in de lift zou passen. Net toen ze met z’n vijven in de lift stonden en de deuren waren dichtgeschoven, kwam Claudia Livorno aangelopen. Ze had een fles Verdicchio bij zich en bewoog zich heel voorzichtig, want het tuinpad was glad en ze liep op hoge hakken. Ze belde aan bij nummer 1.

Olwen had niets te eten in huis behalve brood en jam, en dus at ze maar een boterham, en toen ze wakker werd na haar lange middagdutje, maakte ze een nieuwe fles gin open. Ze ging nooit naar de dokter, maar Michael Constantine had gezegd dat ze volgens hem aan beginnende scheurbuik leed. Hij had gezien dat haar tanden loszaten. Ze wiebelden in haar kaken en bleven aan haar lippen haken als ze iets zei.

In de flat onder haar zat Marius Potter in een leunstoel die nog van zijn oma was geweest, Gibbons *Opkomst en ondergang van het Romeinse rijk* te lezen. Hij las het voor de tweede keer. Als hij het stukje over de moord op Commodus uit had, zou hij bij Rose Preston-Jones gaan eten. Het zou zijn derde bezoekje worden, de vijfde keer dat ze elkaar thuis zagen, en hij keek er verlangend naar uit. Hij had al een keer de *sortes* voor haar gelezen, en als ze het vroeg, wilde hij dat best nog eens doen.

Al op de dag dat ze hier haar intrek nam, hadden ze elkaar al als zielsverwanten herkend, al hadden ze behalve hun vegetarisme niets gemeen. Marius moest een

beetje lachen (maar alleen in zichzelf) om haar zweverige beroep en newage-manier van leven. Rose was geen intellectueel, maar hij vond dat ze een heldere en aantrekkelijke manier van denken had, en een onschuldig, lief en vriendelijk karakter. Maar iets aan haar kon hij niet helemaal plaatsen, en dat zat hem een beetje dwars. Terwijl hij Miltons *Paradise Lost* uit de boekenkast pakte, die nog van zijn oudoom was geweest, bedacht Marius opnieuw dat hij er vrijwel zeker van was dat hij haar vroeger, lang geleden al, misschien wel dertig jaar, al eens eerder had ontmoet. Het was niet haar naam of gezicht, maar iets aan haar bracht hem een ontmoeting uit het verleden in herinnering. Het kwam door haar persoonlijkheid of haar manier van bewegen, iets wat hij niet nader kon omschrijven en wat hij daarom maar de 'kwaliteit van haar ziel' noemde. Rose zou het volgens hem ook zo omschrijven, daarvan was hij eigenlijk wel overtuigd. Hij zou het haar natuurlijk gewoon kunnen vragen, natuurlijk kon dat, maar iets weerhield hem daarvan, een of ander onduidelijk gevoel van onhandigheid of schaamte. Hij hoopte maar dat het hem binnenkort te binnen zou schieten.

Met het zware boek van Milton in zijn handen liep hij de trap af naar de begane grond. Toen Rose hem binnenliet, leek ze op te doemen uit de nevelen van een ver verleden, toen de wereld nog jong was en alle blaadjes groen. Maar toch kon hij haar nog steeds niet thuisbrengen.